

2025_GR_00040 Interzonale samenwerkingsovereenkomst Data Protection Office (DPO) - Goedkeuring

Beslissing: Goedgekeurd in openbare vergadering van 27 januari 2025

Zijn aanwezig bij de beslissing van dit punt:

Rudy Coddens, voorzitter
Zeneb Bensafia, ondervoorzitter; Mathias De Clercq, aangewezen burgemeester; Hafsa El-Bazioui, schepen; Astrid De Bruycker, schepen; Sofie Bracke, schepen; Evita Willaert, schepen; Joris Vandenbroucke, schepen; Bram Van Braeckevelt, schepen; Burak Nalli, schepen; Filip Watteeuw, schepen; Christophe Peeters, schepen; Johan Deckmyn; Sami Souguir; Freya Van den Bossche; Stephanie D'Hose; Sven Taeldeman; Gert Robert; Veli Yüksel; Bruno Matthys; Filip Van Laecke; Karlijn Deene; Anneleen Van Bossuyt; Bert Mispion; Stijn De Roo; Tom De Meester; Patricia De Beule; Ronny Rysermans; Isabelle Heyndrickx; Els Roegiers; Frederik Sioen; Laura Schuyesmans; Liesbet De Weder; Sophie Vanonckelen; Sarah Van Acker; Jenna Boeve; Lies Vanpeperstraete; Bob Cammaert; Mathieu Cockhuyt; Charlotte Coucke; Dilek Arici; Veerle Baert; Stefaan De Winter; Julie Steendam; Sabena Donkor; Yilmaz Cetinkaya; Simon Smagghe; Barbara Bonte; Jonas Naeyaert; Pascal Vlaeminck
Mieke Hullebroeck, algemeen directeur; Liesbet Vertriest, adjunct-algemeendirecteur

Bevoegd: Mathias De Clercq

Juridisch kader

De volgende bepalingen zijn van toepassing inzake de bevoegdheid:

Nieuwe Gemeentewet, artikel 17

De beslissing wordt genomen op grond van:

Wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten, artikel 31.

Wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, artikel 7/1, 1°.

Wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, artikelen 63 en 65.

Ministeriële omzendbrief PLP 27 van 4 november 2002 inzake intensifiëring en bevordering van de interzonale samenwerking.

Motivering

Conform artikel 37 e.v. GDPR en de artikelen 63 en 64 van de wet gegevensbescherming (WGB) is elke politiezone verplicht tot de aanduiding van een Data Protection Officer (DPO). De wetgeving voorziet eveneens in de mogelijkheid dat verschillende politiezones een beroep doen

op eenzelfde DPO, op voorwaarde dat de DPO voldoende tijd en ruimte krijgt om op een onafhankelijke manier zijn taken te kunnen uitoefenen. Meer bepaald stelt artikel 144, 1ste lid van de wet tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus (WGP) dat elke politiezone één of meerdere personeelsleden van de politie als functionaris voor gegevensbescherming moet aanwijzen.

In concreto betekent dit dat de uitoefening van de DPO-functie binnen de politiediensten enkel kan waargenomen worden door een personeelslid van de politiediensten, zijnde een lid of leden van het operationeel kader dan wel van het Calog-kader. Dit werd formeel bevestigd door het COC, de toezichthoudende autoriteit voor de politiediensten in het kader van het gegevensbeschermingsrecht. Het advies DD200018 van het COC stelt namelijk:

“Het is dus duidelijk dat, voor wat de GPI betreft, de DPO hetzij een lid van het operationeel kader, hetzij een lid van het CALOG-kader moet zijn. Het is niet toegestaan een functie van DPO over te laten aan een externe dienstverlener (genre consultant, private expert, enz ...).”

De ratio legis zit vervat in het feit dat de politiediensten op grote schaal vertrouwelijke en gevoelige informatie verwerken en de DPO bij uitstek diegene is die conform de regels van het politieel informatiebeheer (WPA), de GDPR, de wet gegevensbescherming en andere toepasselijke regelgeving (bv. cameraregelgeving) advies verleent en hierop toezicht houdt.

Dit doet de DPO door middel van advies en begeleiding (bv. advies aan de politiezone over gegevensbeschermingskwesaties, beleid en procedures). Aangezien dit specifiek geënt is op de politiepraktijk(en), is enige kennis van het politielandschap, politieprocessen en politieel informatiebeheer noodzakelijk (bv. politieel cameratoezicht, ANPR, bestuurlijke handhaving, procedure onrechtstreekse toegang, regelgeving omtrent politieel databanken, veiligheidsverificaties, politieel informatie-uitwisseling, (on)rechtmatige raadplegingen van politieel databanken, GAS4 en GAS5, maar ook regelgeving omtrent databank terrorisme, lokale integrale veiligheidscellen en casusoverleg, enz.).

De specifieke politieel gegevensverwerkingen zijn namelijk vaak gestoeld op specifieke politiewetgeving (bijvoorbeeld de wet op het politieambt, wet gegevensbeschermingswet, ministeriële omzendbrieven specifiek van toepassing op de politie, ...). Daarom beveelt het COC onder andere ook aan dat de DPO van de politie zelf rechtstreeks toegang heeft tot de ANG en andere relevante politieel databanken. Dit is echter alleen maar mogelijk wanneer de DPO een personeelslid is van de politiediensten en eveneens gedekt is onder het wettelijk bepaald beroepsgeheim conform artikel 458 van het strafwetboek en de toepasselijke deontologische regels met betrekking op het beroepsgeheim van toepassing op de politiediensten.

Vervolgens is het bijvoorbeeld bij de adviesverlening rond de opmaak van Data Protection Impact Assessments (DPIA) van belang dat de DPO kennis heeft van de politieel doelstellingen en politiepraktijken waarvoor (persoons)gegevens worden verwerkt. Het is immers van belang om in het licht daarvan een correct, gefundeerd en onderbouwd advies te kunnen uitbrengen en alle (politieel) noodzakelijke aanwezige elementen en toepasselijke regelgevingen in acht te kunnen nemen en een advies niet enkel op te bouwen in het licht van gegevensbescherming en informatieveiligheid, maar eveneens de noodzakelijke overwegingen en toepasselijke raakvlakken in het kader van het straf(proces)recht en politierecht onder de aandacht te brengen (bv. dataretentie bij strafonderzoeken, het geheim van het strafonderzoek, uitlezingen in het kader van telefonie-onderzoeken, informatie-uitwisseling met de bevoegde bestuurlijke overheden, informatie-uitwisseling met inlichtingen – en veiligheidsdiensten,...) .

Eén van de taken van de DPO is samenwerken met de toezichthoudende autoriteit inzake gegevensbescherming of nog fungeren als contactpunt ten aanzien van deze toezichthoudende overheid. Deze toezichthoudende autoriteit, specifiek bevoegd voor de politiediensten is het controleorgaan voor de politionele informatie (COC). Het COC is een collaterale instelling van het federale parlement. Het heeft een brede controle – en toezichtbevoegdheid over de politiediensten en deze bevoegdheid heeft betrekking op alles wat te maken heeft met de informatiehuishouding door en voor de politie. Bijgevolg past het binnen de specifieke taakstelling van de DPO bij de politie om met deze specifieke toezichthouder, bevoegd voor de politiediensten, te kunnen samenwerken. Het recht op gegevensbescherming en de specifieke taakstellingen van een lokale politiezone, waarbij de lokale politie bij uitstek een gegevensverwerkende organisatie is, kan immers in bepaalde gevallen een spanningsveld opleveren.

Gelet op de complexiteit en specificiteit van deze materie in combinatie met de politionele taken, wenst Politiezone Gent een interzonale samenwerkingsovereenkomst af te sluiten met Politiezone Antwerpen. Een dergelijke samenwerking moet zorgen voor een structurele, betrouwbare en voldoende gespecialiseerde DPO-werking binnen Politiezone Gent en beantwoorden aan alle noden en vereisten inzake de bescherming van persoonsgegevens en dit in een optimale samenwerking met de sleutelfiguren in de meeste relevante diensten van het korps.

Het COC bevestigt de mogelijkheid om de taken van de DPO door meer dan één persoon te laten vervullen (bv. in functie van de grootte van de politiedienst). Op deze manier krijgt een DPO die werkt voor de politiediensten de mogelijkheid om specifieke expertise op te bouwen. Het Data Protection Office van Politiezone Antwerpen is zo georganiseerd dat elke DPO een bepaalde expertise binnen een bepaald domein met betrekking tot gegevensbescherming, specifiek geënt op de politie heeft. Op deze manier krijgt elke DPO van het Data Protection Office de kans om nieuwe ontwikkelingen op het vlak van gegevensbescherming en de aanverwante thema's met betrekking tot politie op te volgen en in dat kader de nodige expertise op te bouwen en zich hierin verder te verdiepen, door bijvoorbeeld specifieke opleidingen te volgen en om de korpschefs van de politiezones bij te staan in de moeilijke en steeds evoluerende materie inzake gegevensbescherming en informatieveiligheid voor de politiediensten. De DPO's van het Data Protection Office proberen in hun adviesverlening op deze manier breder te kijken dan alleen het gegevensbeschermingsrecht, maar benaderen in hun adviezen ook de visies vanuit het straf(proces)recht, politierecht, tuchtrecht, camerawetgeving, bestuurlijke handhaving,....

Aangezien de politie op korte tijd razendsnel evolueert op digitaal en technologisch vlak, is specifieke expertise in dit domein eveneens van groot belang. Zo werd er in het verleden expertise opgebouwd omtrent (politieel) cameratoezicht en nieuwe, innovatieve politionele technologieën (bv. drones, bodycams, ANPR,...), politieel informatiebeheer – en bevoegdheden (bv. politionele gegevensbanken,...), gegevensverwerkingen in het kader van niet-politionele aangelegenheden (vb. verwerking van persoonsgegevens aangaande personeelsaangelegenheden, niet-politionele communicatie).

De DPO van Politiezone Antwerpen verleent specifiek advies op maat van de politiezone. Gelet op de diverse expertises binnen het Data Protection Office van Politiezone Antwerpen worden,

afhankelijk van de inhoud, vragen, dossiers of projecten toegewezen aan de DPO die over de vereiste expertise beschikt. Zo zal een cameraproject bijvoorbeeld worden toegewezen aan de camerajurist of de opmaak van een DPIA met betrekking tot de uitlezing van telefoniegegevens in het kader strafrechtelijke onderzoeken aan de jurist met de expertise inzake strafrecht/politierecht of nog de opmaak van een privacyverklaring voor het personeel aan de specialist DPO met de benodigde expertise m.b.t. communicatie/sensibilisering inzake de materie. Dit gebeurt concreet door de organisatie van wekelijkse teamoverlegmomenten intern het Data Protection Office waarbij binnen de dienst de zone-overschrijdende of interzonale dossiers worden overlopen, overlegd en besproken en er aan kennisdeling wordt gedaan. Deze werking fungeert m.a.w. tweërlei: elke aangesloten politiezone heeft een rechtstreeks aanspreekpunt (specialist DPO) die zorgt voor het overzicht van de te vervullen verplichtingen in het kader van het gegevensbeschermingsrecht binnen en op maat van de politiezone en kan tevens een beroep doen op de aanwezige benodigde expertise binnen het Data Protection Office van Politiezone Antwerpen. Door deze manier van werken blijft het kennispeil en de continuïteit van werken gegarandeerd.

Aansluiten op het Data Protection Office van Politiezone Antwerpen is de meest robuuste oplossing om te voldoen aan alle regels en eisen, om bescherming van persoonsgegevens en van de privacy van de inwoners van Gent goed te waarborgen en om snelle en goede adviezen te geven aan de diensten binnen Politiezone Gent.

Deze nieuwe interzonale samenwerkingsovereenkomst wordt aangegaan voor een termijn van drie jaar en kan nog eens voor een periode van drie jaar worden verlengd onder gelijkblijvende voorwaarden. De overeenkomst kan in werking treden op 1 februari 2025 en zal periodiek, doch minstens éénmaal per jaar worden geëvalueerd. De jaarlijkse kostprijs voor deze interzonale samenwerkingsovereenkomst bedraagt 200.000 euro en wordt vanaf 1 januari 2026 jaarlijks geïndexeerd.

Financiële informatie

Geen visum noodzakelijk

Voorgestelde uitgaven: € 615.125,00

Gebudgetteerd: Ja

De bedragen in deze tabel zijn incl. btw

Dienst*	Politiezone Gent		
Budgetplaats	33000PO		
Categorie*	123-06		
Subsidiecode			
2025	200.000 EUR		
2026	205.000 EUR		
2027	210.125 EUR		
2028			
2029			

2030			
2031			
Later			
Totaal			

Verwachte ontvangsten: € 0,00

De bedragen in deze tabel zijn incl. btw

Dienst*			
Budgetplaats			
Categorie*			
Subsidiecode			
2020			
2021			
2022			
2023			
2024			
2025			
Later			
Totaal			

Bijgevoegde bijlage(n):

- Interzonaal samenwerkingsprotocol DPO tussen PZ Antwerpen en PZ Gent 20250107.pdf (deel van de beslissing)

Beslissing

Op voorstel van Het college van burgemeester en schepenen

Beslist het volgende:

- Met unanimititeit

Artikel 1:

Keurt goed de interzonale samenwerkingsovereenkomst Data Protection Office tussen Politiezone Antwerpen en Politiezone Gent. De overeenkomst wordt gevoegd bij dit besluit en maakt er integraal deel van uit.

2025_GR_00040 - Interzonale samenwerkingsovereenkomst Data Protection Office (DPO)

INTERZONALE SAMENWERKINGSOVEREENKOMST

DATA PROTECTION OFFICE

Partijen

- 1) Politiezone/stad Antwerpen, Grote Markt 1, 2000 Antwerpen, ingeschreven bij de KBO onder het nummer 0207.500.123, hier rechtsgeldig vertegenwoordigd door de gemeenteraad, voor wie optreden Bart De Wever in zijn hoedanigheid van voorzitter van de gemeenteraad, Serge Muyters in zijn hoedanigheid van korpschef en Sven Cauwelier zijn hoedanigheid van algemeen directeur,

Hierna aangeduid als Politiezone Antwerpen

- 2) Politiezone/Stad Gent, Botermarkt 1, 9000 Gent, ingeschreven bij de KBO onder het nummer 0207.451.227, hier rechtsgeldig vertegenwoordigd door de gemeenteraad voor wie optreden, Mathias De Clercq, in zijn hoedanigheid van burgemeester en voorzitter van de gemeenteraad en Flip Rasschaert, in zijn hoedanigheid van korpschef en Mieke Hullebroeck in haar hoedanigheid van algemeen directeur,

Hierna aangeduid als "Politiezone Gent",

Juridische grondslag

Onderhavige overeenkomst regelt de interzonale samenwerking tussen de Politiezone Antwerpen en de Politiezone Gent op basis van:

- Artikel 7/1, 1° van de Wet op het Politieambt die in het bijzonder het gezamenlijk optreden van verschillende korpsen van lokale politie definieert.
- De ministeriële omzendbrief PLP 27 van 4 november 2002 inzake de intensifiëring en bevordering van de interzonale samenwerking, B.S. 4 december 2002
- Artikelen 63 en 65 van de Wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, B.S. 5 september 2018 die voorzien in de verplichting tot aanstelling van een functionaris voor de gegevensbescherming.
- Artikel 63 van de Wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, B.S. 5 september 2018 dat voorziet dat verschillende verwerkingsverantwoordelijken (in casu verschillende politiezones) gezamenlijk een functionaris voor gegevensbescherming aanwijzen.

Partijen komen als volgt overeen:

Art. 1 – Voorwerp van de overeenkomst

Deze samenwerkingsovereenkomst regelt de modaliteiten inzake de samenwerking tussen Politiezone Antwerpen en Politiezone Gent betreffende de organisatie van functionaris voor gegevensbescherming, in concreto de werking van de dienst Data Protection Office (DPO).

Deze overeenkomst legt de praktische en financiële modaliteiten vast.

Art. 2 — Afspraken

De functionaris voor gegevensbescherming van Politiezone Antwerpen zal deze functie eveneens opnemen voor Politiezone Gent:

- Het bestuderen en analyseren van de betrokken wetgeving en opvolgen van de rechtspraak en rechtsleer met het oog op de correctere toepassing van het wetgevend kader inzake het politieel informatiebeheer en gegevensbescherming.
- Het verstrekken van deskundige adviezen aan de korpschef en de personeelsleden inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de beveiliging van persoonsgegevens en informatie en inzake hun verwerking.
- Toezien op de naleving van de regelgeving en de interne regels van de Politiezone Gent met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens, met inbegrip van de toewijzing van verantwoordelijkheden, de bewustmaking en de opleiding van het bij de verwerking betrokken personeel en de betreffende audits.
- Desgevraagd advies verstrekken met betrekking tot de gegevensbeschermingseffectbeoordeling (DPIA) en toezien op de uitvoering daarvan in overeenstemming met de wettelijke bepalingen.
- Het opstellen, het toepassen, het bijwerken en het controleren van een beleid inzake de beveiliging en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.
- Andere opdrachten uitvoeren inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de beveiliging die door de korpschef worden toevertrouwd.
- Contacten onderhouden en samenwerken met het Controleorgaan van het politieel informatiebeheer (COC).
- Beheren van documentatie die nodig is voor de informatieveiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.
- Bevorderen van risico-evaluatieactiviteiten op het gebied van gegevensbescherming.
- Sensibiliseren van gebruikers op het vlak van bescherming van de persoonsgegevens.
- Deelnemen aan overkoepelende netwerken betreffende gegevensbescherming.
- Fungeren als contactpersoon voor de uitoefening van de rechten van het individu ten aanzien van de toezichthoudende autoriteiten.
- Het bijhouden van een register van verwerkingsactiviteiten.
- Het ontwerpen van een meerjarenplan waarbij de doelstellingen en de middelen die nodig zijn voor de verwezenlijking worden gespecificeerd.
- Het opstellen van een activiteitenverslag.
- Het bijhouden en documenteren van een register van datalekken en beveiligingsinbreuken.
- Opstellen en controleren van verwerkersovereenkomsten.
- Samenwerken met personen die betrokken zijn bij de informatieverwerking om de bestaande en nieuwe risico's te analyseren in verband met de informatieveiligheid en de gegevensbescherming.
- Aandacht hebben voor informatie-uitwisseling met derde landen en internationale organisaties.

De functionaris voor de gegevensbescherming oefent zijn taken volledig onafhankelijk uit en brengt rechtstreeks verslag uit aan de korpschef van Politiezone Gent.

De functionaris voor de gegevensbescherming dient tijdig en naar behoren betrokken te worden bij alle aangelegenheden die met de bescherming van persoonsgegevens verband houden.

Art. 3 – Kostprijs

3.1. De kostprijs voor Politiezone Gent bedraagt 200.000 euro per jaar.

3.2 De jaarlijkse bijdrage wordt vanaf 2026 jaarlijks geïndexeerd op basis van de volgende formule:

$$\text{Nieuwe prijs} = \text{initiële prijs} * (\text{nieuwe index} / \text{initiële index})$$

Waarvoor de volgende definities van toepassing zijn :

- Initiële prijs : €
- Initiële index : de index gepubliceerd door Agoria 'referentie nationale gemiddelde loonkosten' van de maand datum ingang overeenkomst.
- Nieuwe index: de index gepubliceerd door Agoria 'referentie nationale gemiddelde loonkosten' van de maand januari voor ieder nieuw werkingsjaar.

3.3 De jaarlijkse bijdrage wordt in januari van ieder werkingsjaar gefactureerd.

Art. 4 – Aanvang, duur en opzegging van de overeenkomst

4.1 De overeenkomst treedt in werking op 1 februari 2025 en heeft een looptijd van 3 jaar en eindigt op 31 januari 2028.

4.2 PZ Gent kan de overeenkomst verlengen onder gelijkblijvende voorwaarden voor nog eens een periode van drie jaar. Indien PZ Gent hiervan gebruik wenst te maken doet zij hiervan uiterlijk 6 maanden voor het einde van de in artikel 4.1. bedoelde looptijd schriftelijk mededeling aan PZ Antwerpen.

4.3 In de hieronder omschreven gevallen heeft elke partij het recht zonder inachtneming van de opzegtermijn de overeenkomst onmiddellijk te ontbinden:

1° bij verzoek tot verlening van uitstel van betaling door één van de partijen;

2° indien één van de partijen toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van de in deze overeenkomst opgenomen bepalingen en voorwaarden.

Art. 5 – Informatieplicht

Partijen informeren elkaar onverwijld over, dan wel het voornemen tot, wijzigingen in hun rechtsvorm, structuur, fusie, splitsing, samenstelling van bestuur.

Art. 6 – Evaluatie

De partijen evalueren de overeenkomst periodiek, doch minstens eenmaal per jaar, de eerste keer op 1 februari 2026. De overeenkomst kan slechts in overleg en met wederzijdse goedkeuring van alle partijen worden aangepast.

Aldus overeengekomen en in tweevoud opgemaakt en ondertekend te Antwerpen op / /
(datum van versturen ter ondertekening naar PZ Gent).

Voor de Politiezone Gent

voor de Politiezone Antwerpen

Mathias De Clercq
Voorzitter gemeenteraad
Burgemeester Gent

Bart De Wever
Voorzitter van de gemeenteraad
Burgemeester Stad Antwerpen

Filip Rasschaert
Korpschef PZ Gent

Serge Muyters
Korpschef PZ Antwerpen

Mieke Hullebroeck
Algemeen directeur

Sven Cauwelier
Algemeen directeur